

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक १० मार्च, २०२२ / फाल्गुन १९, १९४३ (शके)

(१) गृह मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) महसूल मंत्री		
(३) पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास,
क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री		
(४) कृषि, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री		
(५) रोजगार हमी, फलोत्पादन मंत्री		
(६) वस्त्रोद्योग, मत्स्यव्यवसाय, बंदरे मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३६

संगमनेर (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील आंबी दुमाला येथील
तलाठी कार्यालय बंद असल्याबाबत

(१) * ३८२५५ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय महसूल मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) संगमनेर (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील आंबी दुमाला येथील तलाठी
कार्यालय सन २०१३ या कालावधीत शासनाच्या निधीतून पूर्ण झाले, परंतु
अवघ्या काही महिन्यात कार्यालयास टाळे लागले असून अद्याप देखील तलाठी
कार्यालय बंद आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बोटा, केळवाडी, म्हासवंडी, कुरकुटवाडी, माळवाडी आंबी दुमाला
ही गावे आंबी दुमाला येथील तलाठी कार्यालयांतर्गत येत असून शेती विषयक
वारस नोंदी, दाखले, उतारे, सातबारा दुरुस्ती, सातबारा फेरफार ही सर्व कामे
कार्यालय बंद असल्यामुळे प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, तलाठी कार्यालयात वीज जोडणी झाली नसल्याने तेथे संगणक चालविणे शक्य नसल्याने तसेच वेळे अभावी अनेक अडचणींमुळे कार्यालय बंद असल्याचे तलाठी यांचे म्हणणे आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्याअनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई उपनगर, जिल्हाधिकारी कार्यालयातील भूमी अभिलेख विभागाकडून तपासणी केली असता काही नकाशे संशयास्पद असल्याबाबत

(२) * ३७८४९ श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भूमी अभिलेख विभागाकडे त्यांच्या अखत्यारीत परिसराचे अधिकृत नकाशे असून मुंबई उपनगर, जिल्हाधिकारी कार्यालयातील भूमी अभिलेख विभागाकडून उपनगरातील ८८४ नकाशांची तपासणी केली असता त्यातील १०२ नकाशे संशयास्पद असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर भूमी अभिलेख विभागातील व नकाशांमधील माहिती यामध्ये तफावत आढळून आल्याने हे संशयास्पद बदल कोणी केले याबाबत कागदोपत्री कोणतीही माहिती नसल्यामुळे या प्रकरणी खेरवाडी पोलीस ठाणे येथे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एकूण ८८४ नकाशांपैकी १०२ नकाशे बनावट असून त्यावर जुने बांधकाम दाखविण्यात आल्यामुळे नाविकास क्षेत्र, सागरी किनारपट्टी नियंत्रण नियमावली विभागातील (CRZ) बांधकामे नियमित करण्याच्या उद्देशाने हा प्रकार करण्यात आल्याचा संशय व्यक्त करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२) व (३) सन २०२० च्या पुर्वी सदर गुन्ह्यातील आरोपीत इसमांनी संगणमत करून उपअधिक्षक, भूमी अभिलेख, मुंबई उपनगर, मुंबई येथील ८८४ नकाशापैकी १०२ नकाशांचे बनावटीकरण करून त्यावर जुने बांधकाम दाखवून त्या नकाशाच्या आधारे CRZ / ND ZONE या प्रतिबंधित क्षेत्रात जुने बांधकाम नियमित करून प्रतिबंधित क्षेत्रातील लोकांचा फायदा करण्यासाठी शासनाची फसवणूक केल्याबाबत उपअधिक्षक, भूमी अभिलेख, मुंबई उपनगर, मुंबई यांनी दिलेल्या फिर्यादीनुसार खेरवाडी पोलीस ठाणे मुंबई येथे गु.र.क्र. ४९०/२०२१, भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६५, ४६७, ४६८, ४७१, ४०९, ३४ अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे.

(४) सदर प्रकरणी गुन्ह्याच्या तपासाकारीता उपअधिक्षक, भूमि अभिलेख, मुंबई उपनगर, मुंबई या कार्यालयाकडून सदरचे फेरफार व बनावट तयार केलेले १०२ नकाशे पंचनाम्यातर्गत जप्त करण्यात आलेले आहेत. गुन्ह्याचा तपास सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेचे
 प्रस्ताव विमा कंपनीकडे प्रलंबित असल्याबाबत**

(३) * ४०८३६ श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.बबनराव शिंदे (माढा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेद्वारे दिनांक ७ एप्रिल, २०२१ ते ३१ डिसेंबर, २०२१ या कालावधीत ९१ शेतकऱ्यांची अपघात प्रकरणे कंपनीकडे पाठविण्यात आली, त्यापैकी केवळ ११ प्रस्ताव मंजूर करण्यात येवून उर्वरित सर्व प्रस्ताव प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शेतात काम करीत असताना होणारे अपघात, वीज पडणे व विजेचा शॉक बसणे, पूर, सर्पदंश व विंचुदंश इत्यादी नैसर्गिक आपत्तीमुळे होणारे अपघात, रस्ता अपघात व अन्य कोणत्याही कारणामुळे होणारे अपघात यामुळे शेतकऱ्यांचा मृत्यू होतो, तसेच अपंगत्व येते, यामुळे घरातील कर्त्या व्यक्तीचे झालेल्या अपघातामुळे कुटुंबाचे उत्पन्नाचे साधन बंद होऊन अडचणीच्या परिस्थितीत शेतकऱ्यांसाठी गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजना राबविण्यात येत असतानाही शेतकऱ्यांना आर्थिक लाभ कंपनी देत नाही किंवा केवळ तांत्रिक त्रुटी काढून प्रस्ताव अमान्य करतात, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच दिनांक ७ ते १० डिसेंबर, २०१९ या खंडित कालावधीतील मोठ्या प्रमाणावरील दावे प्रलंबित असून उक्त योजना सुरु करून बाधितांना लाभ देण्याबाबची मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सन २०१५-१६ या कालावधीत सदर योजनेसाठी विमा रक्कम २ लाख एवढी करण्यात आली असून सध्या वाढती महागाई व इतर भौगोलिक गोष्टींचा विचार करता उक्त योजनेची रक्कम वाढविण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त योजनेची रक्कम वाढविण्याबाबत तसेच प्रलंबित प्रस्ताव तात्काळ मंजूर करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) व (२) हे खरे नाही.

सन २०२१-२२ मध्ये दिनांक ३१.१२.२०२२ अखेर पर्यंत विमा कंपनीकडे एकूण १२४२ विमा प्रस्ताव प्राप्त होते त्यापैकी ५७२ विमा प्रस्ताव मंजूर केले असून १२१ विमा प्रस्ताव नामंजूर केले आहेत व कागदपत्रांअभावी ३१४ विमा प्रस्ताव प्रलंबित असून २३३ विमा प्रस्ताव विमा कंपनीकडे कार्यवाहीत आहेत.

योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार विमा प्रस्तावातील सर्व कागदपत्रे पुर्ण असल्यास विमा सल्लागार कंपनी व शासनाकडून विमा कंपनीकडे पाठविण्यात येतात व पाठपुरावा करून पात्र लाभार्थ्यांना लाभ मिळवून देण्यात येतो.

दिनांक २४.०२.२०२२ अखेर पर्यंत विमा कंपनीकडे एकूण १४२५ विमा प्रस्ताव प्राप्त होते त्यापैकी ६१४ विमा प्रस्ताव मंजूर केले असून १५५ विमा प्रस्ताव नामंजूर केले आहेत व कागदपत्रांअभावी ३१८ विमा प्रस्ताव प्रलंबित

असून ३३८ विमा प्रस्ताव विमा कंपनीकडे कार्यवाहीत आहेत.

(३) सन २०१८-१९ या वर्षात योजना दिनांक ८.१२.२०१८ ते ७.१२.२०१९ या कालावधीत राबविण्यात आली.

सन २०१९-२० या वर्षात राबविण्यात येणारी योजना दिनांक ८.१२. २०१९ रोजी पासून काही प्रशासकीय कारणास्तव सुरु होऊ शकली नाही व सदरची योजना दिनांक १०.१२.२०१९ पासून सुरु झाली. त्यामुळे योजना अंमलबजावणीत दिनांक ८.१२.२०१९ व दिनांक ९.१२.२०१९ असा दोन दिवसांचा खंड पडला आहे.

गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात योजनेअंतर्गत दिनांक ८.१२.२०१९ ते ९.१२.२०१९ या दोन दिवसांच्या खंडीत कालावधीतील प्रस्तावांना लाभ देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन आहे.

(४) याबाबत श्री. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे निवेदन दिनांक २ मार्च, २०२२ रोजी प्राप्त झाले आहे.

(५) प्रलंबित विमा दाव्यांबाबत नियमितपणे प्रकरणनिहाय आढावा घेऊन कागदपत्रांची पूर्तता क्षेत्रिय स्तरावरून करून घेण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच या अनुषंगाने सातत्याने विमा कंपनीच्या कामकाजाचा नियमित आढावा घेऊन आवश्यक त्या कार्यवाहीचे आयुक्त कार्यालयामार्फत वेळोवेळी निर्देश देण्यात आलेले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोथरुड (जि.पुणे) रामबाग कॉलनी मधील “केशर” आणि “अरुणाली” बांधकाम प्रकल्पात गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन होत असल्याबाबत

(४) * ३८४९६ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोथरुड (जि.पुणे) रामबाग कॉलनी मधील “केशर” आणि “अरुणाली” बांधकाम प्रकल्पात गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन सुरु असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरच्या बांधकाम प्रकल्पात महसूल विभागाची परवानगी न घेता हजारो स्क्वेअर फुटाचे (चौरस फुट) बेकायदेशीर उत्खनन सुरु असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, “केशर” आणि “अरुणाली” बांधकाम प्रकल्प धारकाने हवेली तहसील कार्यालयाकडे सुमारे ५६० व ९०० ब्रास आणि १२०० उत्खनन करण्यासाठी परवानगी मिळावी, असा अर्ज केला आहे, परंतु संबंधित तहसीलदार आणि प्रांत अधिकारी यांनी कोणतीही परवानगी दिली नसतानाही बेकायदेशीरपणे उत्खनन केले असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२) (३), (४), व (५) कोथरूड (जि.पुणे) रामबाग कॉलनी पौड रोड येथे गौण खनिज उत्खनन करण्यासाठी परवानगी मिळण्याबाबत केलेल्या अर्जाच्या अनुषंगाने उपविभागीय अधिकारी, हवेली यांच्या दि.२९.१०.२०२१ च्या आदेशान्वये संबंधितास ५६० ब्रास व ९०० ब्रास तर दिनांक १३.०१.२०२२ च्या आदेशान्वये १२०० ब्रास इमारत बांधकामाचा पाया खोदाईसाठी अल्प मुदतीचे गौण खनिज परवाने निर्गमित केले आहेत.

**पालघर जिल्ह्यात पशुपालन करणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या जनावरांचे (गुरांचे)
अज्ञात व्यक्तींनी अपहरण केल्याबाबत**

(५) * ४०६२८ श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर), श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पालघर जिल्ह्यातील विविध तालुक्यातील पशुपालन करणाऱ्या शेतकऱ्यांचे मागील सहा महिन्यांच्या कालावधीत सुमारे ८०० मुक्या जनावरांचे (गुरांचे) अज्ञात व्यक्तींनी रात्रीच्या सुमारास गुंगीचे औषध देऊन अपहरण केल्याबाबत संबंधित पशुपालन करणाऱ्या शेतकऱ्यांनी जिल्हाधिकारी (पालघर), तहसिलदार व पोलीस अधिक्षक यांच्याकडे तक्रार-वजा निवेदन दिल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणी वारंवार तक्रार देऊनही पोलीस ठाण्यात तक्रार नोंदवून घेत नसल्याचे निदर्शनास येऊन चोरीऐवजी गुरे हरवली अशी तक्रार नोंदवावी

- यासाठी पोलीस दबाव आणत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जिल्हा पोलीस अधीक्षक कार्यालयात, स्थानिक लोकप्रतिनिधी, पशुपालक व पोलीस अधिकारी यांच्या संयुक्त बैठकीत पोलीस प्रशासन निष्क्रिय ठरल्याचे निदर्शनास आणण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कारवाई करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय,

पशुपालन शेतकरी श्री. जितेंद्र रमाकांत राऊत व इतर यांनी पोलीस अधीक्षक कार्यालयात दिनांक १८/१०/२०२१ रोजी अर्ज सादर केला आहे.

(२) हे खरे असून सदर बाबत तीन फिर्यादी यांनी फिर्याद नोंदविल्याने पालघर पोलीस ठाण्यात १) गु.र.क्र. ६/२०२२, २)गु.र.क्र. २७९/२०२१, ३) गु.र.क्र.२८९/२०२१ भा.दं.वि. कलम ३७९ अन्वये गुन्हे नोंदविण्यात आले आहेत.

(३) व (४) पालघर पोलीस घटकातील पोलीस ठाण्यामध्ये गुरे चोरी होत असल्याची तक्रार नोंदविण्यात येत असून गुरे चोरीबाबत मागील सहा महिन्यांच्या कालावधी एकूण १४ गुन्हे नोंदविण्यात आले असून त्यापैकी १२ गुन्हे उघड झाले आहेत व १८ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत मुद्रांक शुल्क व नोंदणी फी सोबत
स्थानिक संस्था कर (LBT) रद्द करण्याबाबत**

(६) * ३७७२४ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत आकारण्यात येणाऱ्या मुद्रांक शुल्क व नोंदणी फी सोबत आकारण्यात येणारा १ टक्के स्थानिक संस्था कर (LBT) रद्द करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा

त्यादरम्यान मुद्रांक जिल्हाधिकारी, रायगड-अलिबाग यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत आर्थिक दुर्बल घटक व अल्प उत्पन्न घटकांना महसूल व वन विभागाकडील राजपत्र No. Mudrank.२०१५/१७४५/UOR - २४/CR-५७३ दिनांक ३१ मार्च, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास सिडकोकडून वितरित केलेल्या सदनिकांच्या दस्तांवर रू.१०००/- इतके मुद्रांक शुल्क निश्चित करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर राजपत्रात आर्थिक दुर्बल घटक व अल्प उत्पन्न घटकांना स्थानिक संस्था करातून सूट दिल्याबाबत उल्लेख नसल्याने मुद्रांक शुल्क रू.१०००/- बरोबर १ टक्का स्थानिक संस्था कर आकारून अन्याय करत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर आवास योजनेतील लाभार्थ्यांचा आर्थिक स्तर लक्षात घेता १ टक्के स्थानिक संस्था कराची रक्कम खुपच जास्त असून अटींमुळे सर्वांना घरे देण्याच्या योजनेला बाधा निर्माण होऊ शकते, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत आकारण्यात येणा-या मुद्रांक शुल्क व नोंदणी फी सोबत आकारण्यात येणारा १ टक्के स्थानिक संस्था कर (LBT) रद्द करण्याबाबत कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) (४) व (५) शासन अधिसूचना दि. २१.८.२०१५ अन्वये महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १४९ क नंतर पुढील कलम १४९ ख (१) १४९ क च्या तरतूदींना बाधा न येता, स्थावर मालमत्तेची अनुक्रमे विक्री, दान व फलोपभोग गहाण यासंबंधीच्या संलेखांवर महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियमान्वये बसवावयाच्या मुद्रांक शुल्कात, जर असा संलेख हा एक किंवा अधिक महत्वाकांक्षी नागरी परिवहन प्रकल्प असलेल्या शहरात स्थित असलेल्या स्थावर मालमत्तेशी संबंधित असेल तर, विक्री किंवा दान संलेखाच्या बाबतीत अशा रीतीने स्थित असलेल्या मालमत्तेच्या मूल्यावर व फलोपभोग गहाण संलेखाच्या बाबतीत त्या संलेखात नमूद केल्याप्रमाणे त्या संलेखाद्वारे प्रतिभूत केलेल्या रकमेवर एक टक्का या दराने अधिभार आकारून वाढ करण्यात येते आणि ते

उक्त अधिनियमान्वये गोळा करण्यात येते. सदर अधिसूचनेमधून प्रधान मंत्री आवास योजनेस वगळण्यात आल्याचे दिसून येत नाही.

प्रधानमंत्री आवास योजनेअंतर्गत आकारण्यात येणारे मुद्रांक शुल्क व नोंदणी फी सोबत आकारण्यात येणारे १% शुल्क हे उपरोक्त नमूद शासन अधिसूचना दिनांक २१.८.२०१५ नुसार आकारण्यात येत आहे. त्यात LBT चा समावेश नाही. तसेच हे शुल्क पंतप्रधान आवास योजनेसाठी वगळण्याचा कोणताही प्रस्ताव नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाहतूक पोलिसांकडून परराज्यातील अवजड वाहन चालकांकडून
अवैध वसूली होत असल्याबाबत**

(७) * ३९०३० श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), श्री.दौलत दरोडा (शहापूर), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राजस्थान, गुजरात, कर्नाटक अशा विविध राज्यातून मुंबई लगतच्या ठाणे ते नवी मुंबई परिसरात दाखल होणाऱ्या १२ ते ३० चाकी अवजड वाहन चालकांकडून रस्ता अडवून पार्किंग केल्याच्या कारणावरून वाहतूक पोलीस, टोईंग एजन्सी व स्थानिक गुंडाद्वारे 'प्रोटेक्शन मनी' म्हणून दरमहा सुमारे ७ ते ११ कोटी रुपयांची खंडणी जमा करण्यात येत असल्याचे दिनांक ७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंब्रा, कळवा, नारपोली, कापूरबावडी, पनवेल, महापे, कळंबोली, तळोजा व अन्य ठिकाणी परराज्यातील अवजड वाहनचालकांकडून पार्किंगच्या नावाखाली टोईंग शुल्क अशा विविध कारणाखाली प्रती वाहन ७५० ते ८०० रुपये शुल्क वसूल करून देण्यात येणाऱ्या पावतीवर वाहतूक नियंत्रण विभागातर्फे असे शब्द व वाहनक्रमांक नमूद करून लाखो रुपयांच्या निधीचा अपहार करून भ्रष्टाचार करण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त ठिकाणी अवजड वाहनचालकांकडून दरदिवशी किमान २.७०० ते ३.००० पावत्या फाडण्यात येऊन सदर पावत्यांवर टोईंग एजन्सीचे नाव, पत्ता, जीएसटी व पॅन नंबरही नमूद नसतो, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

ठाणे वाहतूक शाखेने विहित केलेल्या नमुन्या प्रमाणे पावती अदा करण्याबाबत तसेच सदर पावतीवर क्रेन क्रमांक, शुल्काची रक्कम, मालकाचा पत्ता, कार्यालयाचा पत्ता, मोबाईल नंबर देणेबाबत सूचित केलेले आहे.

तसेच नवी मुंबई वाहतूक शाखेमार्फत करण्यात आलेल्या कारवाईत तडजोड शुल्क ऑनलाईन/ कार्ड पेमेंट किंवा रोख स्वरूपात स्विकारण्यात येत असून टोईंग पावतीवर एजन्सीचे नाव, पत्ता, जीएसटी नंबर नमूद केला जातो.

(४) वरीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती जिल्हयातील पशुधनाच्या तपासणीसाठी केमिकल व औषध नसल्याने सर्व तपासण्या बंद असल्याबाबत

- (८) *४००४३ श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:
- (१) अमरावती जिल्हयातील दर्यापूर, अंजनगाव, अचलपूर, चांदूर बाजार, मोर्शी, वरुड, अमरावती, चांदूर रेल्वे येथील तालुक्यातील शेळी-मेंढी, गाय-म्हैस यांच्यासह इतर पशुधनाच्या आरोग्य तपासणीसाठी असलेली सर्व लघु चिकित्सालयातील रक्त व इतर तपासणी व सीबीसीसह इतर चाचण्यांचे निदान यंत्रसामुग्री असतानाही केमिकल, खरेदी व पुरवठा नसल्याने तपासण्या बंद

असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या तपासणीसाठी अमरावती, अकोला ते पुण्यापर्यंत प्रवास केला जात असल्याने रक्त व इतर तपासणीचे अहवाल १५ दिवस उलटूनही मिळत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुनिल केदार : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) आवश्यकतेप्रमाणे पशुवैद्यकिय दवाखान्याच्या कार्यक्षेत्रातील नमूने जिल्हा पशुसर्वचिकित्सालय अमरावती, विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा अकोला येथे तपासण्यात येतात.

अंतिम रोग निदानासाठी (Confirmatory Diagnosis) नमूने हे नियमितपणे अन्वेषण प्रयोगशाळा पुणे येथे पाठविण्यात येतात. अमरावती येथून पाठविण्यात आलेल्या ११ नमुन्यांची तपासणी करून त्या अनुषंगाने चाचण्यांचे अहवाल तात्काळ उपलब्ध करून देण्यांत आलेले आहेत.

(३) शासन स्तरावरून, तसेच आयुक्त पशुसंवर्धन यांच्याकडून बंद असलेली उपकरणे तात्काळ सुरू करून, त्यांचा उपयोग नियमित रोगनिदान चाचण्यांसाठी करण्याबाबत पत्रान्वये सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सहा हजार ग्रामपंचायतीमध्ये स्वयंचलित

हवामान केंद्र उभारण्याबाबत

(९) *३९६४३ श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.नरेंद्र भोंडेकर (भंडारा), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सहा हजार ग्रामपंचायतीमध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्रे बसविण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करण्याच्या सूचना कृषी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांनी घेतलेल्या अधिकाऱ्यांच्या बैठकीत दिल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त स्वयंचलित हवामान केंद्रामुळे तापमान, वाऱ्याची दिशा आणि वेग, सापेक्ष आद्रता, पर्जन्यमान याची अद्ययावत माहिती व पावसाची गावनिहाय आकडेवारी तसेच अतिवृष्टीमुळे होणाऱ्या नुकसानीची तंत्रशुद्ध माहिती ग्रामपंचायत स्तरावर मिळणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) होय.

(२) होय.

(३) प्रत्येक ग्रामपंचायत स्तरावर स्वयंचलित हवामान केंद्र बसविण्याच्या अनुषंगाने प्रथम टप्प्यात ६००० गावांमध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्र बसविण्याबाबत प्रस्ताव सादर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई शहर व उपनगरातील गृहनिर्माण संस्थेमधील रहिवाशी कुटुंबांना
 सदनिका हस्तांतरण रेडीरेकनरच्या दराने ग्राह्य धरण्याबाबत**

(१०) * ३८४८७ श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहर व उपनगरातील शासकीय भूखंडावर असलेल्या ३ हजार गृहनिर्माण संस्थेमध्ये रहात असलेल्या रहिवाशी कुटुंबांच्या नावे सदनिका हस्तांतरीत करण्याकरिता सरसकट रेडीरेकनरच्या ५ टक्के दंड आकारून नियमित करण्याबाबतचा जिल्हा प्रशासनाने सादर केलेला प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाकडे मंजूरीसाठी प्रलंबित असलेल्या प्रस्तावात शिफारस करण्यात आलेली ५ टक्के सदनिका हस्तांतरण शुल्क भरण्यास मध्यमवर्गीय

रहिवाशी कुटुंबे असमर्थ असल्याने सदनिका हस्तांतरणाची प्रकरणे ज्या दिवशी दाखल होतील त्यावेळचा रेडीरेकनर दर गृहीत धरून प्रस्तावास शासनाने मान्यता द्यावी, अशी मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर संस्थेमधील रहिवाशी कुटुंबांनी केलेली मागणी त्वरीत मान्य करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) जिल्हाधिकारी यांचेकडून असा प्रस्ताव प्राप्त झालेला नाही. तथापि, भाडेपट्ट्याने/कब्जेहक्काने प्रदान केलेल्या शासकीय जमिनींवरील सहकारी गृहनिर्माण संस्थांमधील सदस्यत्व अधिमूल्य आकारून नियमानुकूल करणेबाबत शासन निर्णय दिनांक २२/०२/२०२२ अन्वये धोरण विहित केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-बडोदा एक्सप्रेस वेच्या भरावासाठी पालघरमधील टेकड्या

भुईसपाट करण्याचे काम सुरु असल्याबाबत

(११) * ३९७४५ श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.दौलत दरोडा (शहापूर), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-बडोदा एक्सप्रेस वेच्या भरावासाठी पालघरमधील टेकड्या भुईसपाट करण्यात येत असून दगड उत्खननासाठी परवानगी देणा-या खडकोली गट क्र. १८७, १८५, १७७अ, १७७ या गावातील ग्रामस्थांच्या ठरावात फेरफार करून ग्रामस्थांचे नाव व खोट्या सह्यांच्या आधारे कोरम पूर्ण करून ठराव मंजूर करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त दगड खाणीत होत असलेल्या उच्च क्षमतेच्या ब्लास्टिंगमुळे ग्रामस्थांमध्ये असुरक्षिततेचे वातावरण पसरले असून ग्रामस्थांनी

रस्त्याचे काम रोखून धरून सदर दगड खाण बंद करण्याची मागणी जिल्हाधिकारी, पालघर व उपविभागीय महसूल अधिकारी यांच्याकडे लेखी निवेदनाव्दारे केली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली काय, चौकशीच्या अनुषंगाने ग्रामस्थांच्या ठरावात फेरफार करणाऱ्या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच, जिलेटिनच्या स्फोटामुळे ग्रामस्थांच्या आरोग्याला व पर्यावरणाला धोका निर्माण झाल्याने एक्सप्रेसवेच्या कामासाठी टेकड्या खदाणीचे काम तात्काळ बंद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) (४) व (५) ग्रामस्थांच्या ठरावात फेरफार करण्यास जबाबदार असणाऱ्या संबंधित ग्रामविकास अधिकारी यांच्यावर जिल्हा परिषद जिल्हा सेवा (शिस्त व अपिल) नियम १९६४ मधील २ अन्वये प्रशासकीय कारवाई प्रस्तावित करण्यात आली असून संबंधित सरपंच व उपसरपंच यांना ज्ञापन बजाविण्यात आले आहे. तसेच मौजे खडलोली ता.जि.पालघर येथील गट क्र.१८७ मधील ००.७४.०० हे.आर. या जागेमध्ये गौण खनिज उत्खननासाठी दिलेली परवानगी रद्द करण्यात आली आहे.

बोईसर (जि.पालघर) येथील २२ वर्षीय मुलगी व नोयडा (निहे) येथे गेलेला

३१ वर्षीय मुलगा बेपत्ता असल्याबाबत

(१२) * ३७८४७ श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.विजयकुमार देशमुख (सोलापूर शहर उत्तर), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोईसर (जि.पालघर) येथील एमबीबीएसच्या शेवटच्या वर्षात शिकणारी २२ वर्षीय कु.स्वदिच्छा साने ही भर दिवसा मुंबई उपनगरातील वांद्रेच्या बसस्टॅण्डवरून संशयास्पदरित्या गायब होणे, तसेच निहे येथील ३१ वर्षीय हितेश पाटील कामानिमित्त नोयडा येथे गेला असता गत ६ महिन्यांपासून बेपत्ता असल्याप्रकरणी पोलीसांकडून चौकशी करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) तसेच होडगी (जि.सोलापूर) येथे बेपत्ता होण्याचे प्रमाण वाढल्याने होडगी रोड वरील २५ वर्षाची विवाहित महिला तर दुसऱ्या घटनेत गवळी वस्ती परिसरातील ३० वर्षीय महिला बेपत्ता झाल्याच्या घटनेची नोंद महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ पोलिस ठाण्यात झाल्याचे वृत्त दिनांक ७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास प्रसिद्ध झाले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याप्रकरणी पोलीसांना तपास कामात अपयश येत असल्याने हे प्रकरण गुन्हे शाखेला वर्ग करण्याबाबत स्थानिक नागरीकांनी व कुटुंबियांनी पालघर जिल्हाधिकारी कार्यालयावर दिनांक २८ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास मोर्चा काढून मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, बोईसर (जि.पालघर) तसेच होडगी (जि.सोलापूर) येथे बेपत्ता महिलांसंदर्भात गुन्हा नोंद झाला आहे काय, संबंधित गुन्हेगारांचा शोध घेण्यात आला आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीअंती काय निष्पन्न झाले, तसेच संबंधित गुन्हेगारांवर कारवाई करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

(२) होडगी, सोलापूर येथील २० वर्ष वयाची महिला बेपत्ता असल्याने पोलीस स्टेशन वळसंग, सोलापूर येथे दिनांक १०.११.२०२१ रोजी मिसिंग नं.५०/२१ अन्वये तक्रार दाखल करण्यात आली होती. सदर महिला दिनांक १८.०१.२०२२ रोजी मिळून आली आहे.

तसेच गवळी वस्ती परिसरातील ३० वर्षीय महिला असल्याच्या खबरीवरून एम.आय.डी.सी पोलीस ठाणे, सोलापूर येथे दिनांक ०३.०२.२०२२ रोजी मिसिंग क्रमांक ०१/२०२२ अन्वये तक्रार नोंदविण्यात आली होती. सदर महिला दिनांक २०.०२.२०२२ रोजी परत आली आहे.

(३) होय. मिसिंग मुलगी हिचे पालकांनी केलेल्या विनंतीवरून सदर तपास गुन्हे शाखा, कक्ष-९, मुंबई यांच्याकडे वर्ग करण्यात आला आहे.

(४) बोईसर ता. जि. पालघर येथील कुमारी स्वदिच्छा मनिष साने बेपत्ता झाल्याने बांद्रा पोलीस ठाणे, मुंबई येथे गु.र. नं . ६४८/२०२१, भा.दं.वि.सं. कलम ३६३, ३६४ (अ) प्रमाणे दिनांक १०/१२/२०२१ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला

असून तपासाधीन आहे.

होडगी (जि.सोलापूर) येथे बेपत्ता महिला मिळून आली आहे.

(५) उपरोक्त नमूद प्रकरणांचा पुढील तपास चालू आहे

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात अंमली पदार्थांच्या यादीत “एमडीएमए” चा समावेश झाल्याबाबत

(१३) * ४०९८५ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अंमली पदार्थांच्या यादीत “एमडीएमए” चा समावेश झाल्याचे नुकतेच निदर्शनास येऊन उच्चभू व उच्चशिक्षित तरुण मोठ्या संख्येने या अंमली पदार्थांच्या आहारी जात असून समाज माध्यमांद्वारे गुप्त पध्दतीने या अंमली पदार्थांची विक्री होत असल्याचे आढळून आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, यासंदर्भात “एमडीएमए” अंमली पदार्थ विकणाऱ्या तस्करांना पकडण्यात पोलीसांना अपयश येत असून याबाबत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) व (२) केंद्र शासनांतर्गत वित्त मंत्रालयाच्या राजस्व विभागाच्या दिनांक १६.०७.१९९६ च्या अधिसूचनेद्वारे “एमडीएमए” चा अंमली पदार्थांच्या यादीत समावेश करण्यात आला आहे.

एमडीएमए संदर्भात अंमली पदार्थ विरोधी कक्ष, मुंबई यांचेकडे सन २०२१ मध्ये ०१ व सन २०२२ मध्ये ०२ गुन्हे तसेच पोलीस आयुक्त, नवी मुंबई यांच्या कार्यक्षेत्रात सन २०२१ मध्ये ०२ गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

अंमली पदार्थ विरोधी कारवाईअंतर्गत प्रभावी तपासाबरोबरच जनतेने अंमली पदार्थांच्या आहारी जाऊ नये म्हणून जनजागृतीच्या उद्देशाने “२६ जून” या अंमली पदार्थ विरोधी दिनानिमित्त २६ जून ते १० जुलै असा अंमली पदार्थ विरोधी पंथरवडा साजरा करण्यात येतो. याशिवाय वेळोवेळी अंमली पदार्थ व त्याचे दुष्परिणाम याबाबत जनतेस तसेच विद्यार्थ्यांना माहिती देणे, फिल्म

दाखविणे, चर्चासत्र, हॅन्डबील वाटप व भिंती पोस्टर्सचे प्रदर्शन करणे तसेच प्रचार फेऱ्या, मॅरेथॉन, मोहल्ला कमिटी, पब्लिक मिटींग असे कार्यक्रम घेण्यात येतात.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांनी बनावट दस्तऐवजाच्या आधारे
एचडीएफसी बँकेची फसवणूक केल्याबाबत**

(१४) * ३८४४१ श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्रीमती माधुरी मिसाल (पर्वती), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेच्या चतुर्थ श्रेणीतील १६ हून अधिक कर्मचाऱ्यांनी बनावट दस्तऐवजाच्या आधारे एचडीएफसी बँकेतून घेतलेल्या २ कोटी ८५ लाख रुपयांचा अपहार करून बँकेची फसवणूक केल्याचा प्रकार अंधेरी परिसरात निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणासंदर्भात कर्मचाऱ्यांनी फसवणूकीसह अन्य कलमांतर्गत गुन्हा नोंद केला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

(२) सदर प्रकरणी एम.आय.डी.सी पोलीस ठाणे, मुंबई येथे गु.र.क्र.९०९/२१, भा.दं.वि. कलम ४६५,४६७,४६८,४७१,४२०,३४ नुसार गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

(३) सदर गुन्ह्यात मुख्य आरोपी एच.डी.एफ.सी. बँकेचे डी.एस.ए. (Direct Selling Agent) यांना अटक करण्यात आली आहे. तसेच सदर गुन्ह्याचा पुढील तपास चालू असून तपास पूर्ण करून मा.न्यायालयात दोषारोप पत्र दाखल करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईत शासकीय भूखंडावरील गृहनिर्माण संस्थांना अकृषिक कर (एनए)
भरण्याच्या नोटीसाबाबत**

(१५) * ३८५३५ श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सोवा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईत शासकीय भूखंडावरील गृहनिर्माण संस्थांना सात दिवसांत अकृषिक कर (एनए) भरण्याच्या नोटीसा महसूल विभागाने दिले असल्याचे दिनांक ४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, १५ वर्षांनंतर या नोटीसा जारी करण्यात आल्याने गृहनिर्माण संस्थांना लाखो रुपयांचा कर भरावा लागणार असून हा कर बाजारभावाने अतिरिक्त असल्याने परतावा करताना टप्याटप्याने स्विकारण्यात यावा अशी मागणी गृहनिर्माण संस्था करित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, धर्मादाय संस्थांना लावलेला दर निवासी गृहनिर्माण संस्थांना लागू करण्याची मागणीही करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार शासकीय भूखंडावरील गृहनिर्माण संस्थांना लावण्यात आलेला अकृषिक कराचे पुर्नवालोकन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) अशी मागणी प्राप्त झाल्याचे आढळून आले नाही.

(४) महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील तरतुदीनुसार जमिनीच्या वापरासंदर्भात आकारण्यात येणारा "अकृषिक कर" हा संबंधीत जमिनीवरील प्रमुख / मुलभूत कर असून तो शासनाच्या उत्पन्नाचा स्रोत आहे. शासकीय भूखंडावरील गृहनिर्माण संस्थांना लावण्यात आलेला "अकृषिक कर" हा महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय दिनांक ०५/०२/२०१८ मधील तरतुदीनुसार असल्यामुळे अकृषिक कराचे पुनर्विलोकन करणे उचित ठरणार नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षक पात्रता (टीईटी) परीक्षेमध्ये झालेला गैरव्यवहार

(१६) * ४०५७३ श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.सचिन कल्याणशेटी (अक्कलकोट), श्री.सिध्दार्थ शिरोळे (शिवाजीनगर), श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर (निलंगा), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), डॉ.अशोक उईके (राळेगाव), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट), श्री.राजू (बाबा) जयवंतराव आवळे (हातकणंगले), अॅड.राहुल ढिकले (नाशिक पूर्व), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.योगेश सागर (चारकोप), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शिक्षक पात्रता परीक्षा (टीईटी) सन २०१९-२० या कालावधीत गैरव्यवहार प्रकरणाचा पुणे पोलिसांच्या सायबर गुन्हे शाखेकडून तपास करण्यात आल्यानंतर आतापर्यंत या प्रकरणात शिक्षण परिषदेचे आयुक्त, शिक्षण विभागाचे तांत्रिक सल्लागार, जी.ए.सॉफ्टवेअर टेक्नोलॉजी कंपनीचा सल्लागार, माजी संचालक तसेच शिक्षण परिषदेचे तत्कालीन आयुक्त यांच्या सह ३५ आरोपींना अटक करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शिक्षक पात्रता परीक्षा (टीईटी २०२०) गैरव्यवहार प्रकरणाच्या प्राथमिक तपासात १६ हजार ७०५ उमेदवारांपैकी ७८८० अपात्र उमेदवारांना पात्र ठरविल्याची माहिती निदर्शनास आल्याने अपात्र उमेदवारांकडून प्रत्येकी एक लाख ते अडीच लाख रुपये घेण्यात आल्यानंतर त्यांना प्रमाणपत्र देण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर शिक्षक पात्रता परीक्षा (टीईटी) प्रकरणाचा तपास सुरु असताना शालेय शिक्षण विभागातील उच्चस्पद अधिकारी यांचा गैरव्यवहारात सहभाग असल्याचे आढळून आल्याने पुणे शहर सायबर सेलने दिनांक २९ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास अटक केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी बनावट शिक्षक पात्रता परीक्षा (टीईटी) प्रमाणपत्रांच्या आधारे अनेक शिक्षक सध्या कार्यरत असल्याने शिक्षकांविरुधात फौजदारी कारवाई करण्याची मागणी होत असून सर्व शिक्षकांच्या सेवा समाप्त करून त्या जागा पात्र उमेदवारांना देण्यात याव्यात व नव्याने उपलब्ध होणा-या जागा शिक्षक भरतीत समाविष्ट करण्यात याव्यात अशी मागणी डीटीएड बीएड स्टुडंट असोसिएशनने शासनाकडे केली, हे ही खरे आहे काय,
- (५) तसेच टाटा सल्लागार सेवा (टीसीएस) सारख्या जगविख्यात कंपनीला निविदा प्रक्रियेतून वगळून काळ्या यादीतील कंपन्यांना काम देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (६) असल्यास, याप्रकरणी पोलीसांनी पकडलेली शेवटची साखळी असल्याने घोटाळ्यातील खरे सूत्रधार महाआयटीचे आजी-माजी संचालक, अधिकारी व आयटी विभागाशी संबंधित मंत्री असून यांची चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार संबंधित टाटा सल्लागार सेवा (टीसीएस) व शिक्षक पात्रता परीक्षा (टीईटी) गैरव्यवहार प्रकरणातील दोषींविरुद्ध कारवाई करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) याबाबत सायबर पोलीस स्टेशन, पुणे शहर येथे १) गु.र.नं. ५६/२०२१ भा.दं.वि. कलम ४०६, ४०९, ४२०, ४६५, ४६७, ४६८, ३४, १२० (ब) सह माहिती तंत्रज्ञान कायदा कलम ६६ (डी) सह महाराष्ट्र विद्यापिठाच्या, मंडळाच्या, इतर विनिर्दिष्ट परीक्षा गैरप्रकारास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम (१९९० सुधारित) कलम ७, ८ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून सदर गुन्ह्यामध्ये १३ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. तसेच २) गु.र.नं. ५८/२०२१ भा.दं.वि. कलम ४०६, ४०९, ४२०, ४६५, ४६७, ४६८, ३४, १२० (ब), २०१, ३४ सह माहिती तंत्रज्ञान कायदा कलम ६६ (डी) सह महाराष्ट्र विद्यापिठाच्या, मंडळाच्या, इतर विनिर्दिष्ट परीक्षा गैरप्रकारास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम (१९९० सुधारित) कलम ७, ८ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून सदर गुन्ह्यामध्ये ८ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(२) प्राथमिक तपासात १६ हजार ७०५ उमेदवारांपैकी ७८८० अपात्र उमेदवारांना पात्र केल्याचे निष्पन्न झाले आहे. याबाबत महाराष्ट्र राज्य परिक्षा परिषद, पुणे यांचेकडून सदर ७८८० अपात्र उमेदवारांबाबत अभिलेख तपासण्यात आले आहेत.

(३) होय.

(४) होय.

(५) नाही.

(६) याबाबत सायबर पोलीस ठाणे, पुणे शहर येथे दाखल दोन गुन्ह्यांचा पुढील तपास सायबर पोलीस ठाणे, पुणे शहर यांचेकडून सुरु आहे.

तसेच शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.२६८/प्रशा-३, दिनांक २०.१२.२०२१ अन्वये सन २०१९-२०२० मधील महाराष्ट्र राज्य परिक्षा परिषदेमार्फत घेण्यात आलेल्या शिक्षक पात्रता परिक्षेमध्ये (टीईटी) झालेल्या गंभीर अनियमितता प्रकरणी सखोल चौकशी करून अहवाल सादर करण्यासाठी अपर मुख्य सचिव (शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग) यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी समिती गठीत करण्यात आली आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भटक्या विमुक्त समाजातील भूमीहीन झालेल्या शेतकरी कुटुंबातील
व्यक्तींना शेतजमीन विकत घेण्यासाठी परवानगी मिळण्याबाबत**

(१७) * ३९७२१ श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भटक्या विमुक्त समाजातील शेतकऱ्यांने आत्महत्या न करता आपली स्वमालकीची शेतजमीन काही वैयक्तिक, कौटुंबिक, आर्थिक अडचणीमुळे कर्जबाजारी झाल्याने विकण्याचा निर्णय घेतल्यामुळे तो शेतकरी भूमीहीन होऊन कालांतराने त्याला किंवा त्याच्या कुटुंबातील इतर व्यक्तीला शेतजमीन विकत घेताना चालू स्थितीत असलेल्या सातबारा उताऱ्यावर नाव नसल्याने शेत जमीन विकत घेण्यासाठी अडवणूक केली जात आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतकरी असूनही भूमीहीन झाल्याने शेतजमीन फेरफार नोंदी, जुने सातबारा उतारे, खाते उतारे, तलाठी व तहसीलदार दफ्तरी नोंदी व इतर शेतकरी असल्याचे पुरावे असताना (ता.चाळीसगाव, जिल्हा-जळगांव) येथील

तहसीलदार, प्रांत अधिकारी हे त्यांना शेतकरी असूनही शेतजमीन विकत घेण्यासाठी शेतकरी असल्याचा दाखला देत नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने कित्येक वर्षांपासून भूमीहीन झालेल्या भटक्या विमुक्त समाजातील शेतकऱ्यांना पुन्हा नव्याने शेतजमिन घेण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) जी व्यक्ती शेतकरी नाही अशा व्यक्तीस जिल्हाधिकारी यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय शेतजमीन खरेदी करता येत नाही. मात्र अशा शेतकरी नसलेल्या व्यक्तीस शेतजमीन खरेदी करावयाची असल्यास तो जिल्हाधिकारी यांच्याकडे (जळगाव जिल्ह्यात सदर अधिकार संबंधित उपविभागीय अधिकारी यांना प्रदान करण्यात आलेले आहे.) अर्ज करू शकतो. जर असा व्यक्ती मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९४८ चे कलम ६३ मध्ये नमूद केलेले निकष पूर्ण करित असेल तर संबंधित उपविभागीय अधिकारी अशा व्यक्तीस शेतजमीन खरेदी करण्यासाठी परवानगी देऊ शकतो. अशा परवानगीसाठी कोणताही अर्ज उपविभागीय अधिकारी चाळीसगाव वा तहसिलदार, चाळीसगाव यांच्याकडे प्रलंबित नाही. तसेच, एखादा व्यक्ती शेतकरी असल्याचा कागदोपत्री पुरावा सादर करित असूनही तहसिलदार, चाळीसगाव हे त्यांना शेतकरी असल्याचा दाखला देत नाही अशी बाब दिसून आली नाही.

राज्यातील दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना दुधाचा रास्त भाव मिळण्याबाबत

(१८) * ३९१३७ श्री.संजयमामा शिंदे (करमाळा), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव) : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील दुध उत्पादक शेतकऱ्यांना दुधाला रास्त भाव देण्यात येत नसल्यामुळे दुधाला दर वाढवून मिळावा यासाठी किसान सभा, दूध उत्पादक शेतकरी संघर्ष समिती, रयत क्रांती शेतकरी संघटना आदि दूध उत्पादक शेतकरी संघटनांनी यावर्षी माहे मे-जून, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान आंदोलने करून शासनाचे लक्ष वेधण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील दुध उत्पादकांना अधिकाधिक दर मिळण्यासाठी दुध उत्पादकांना विक्री दराच्या (एमआरपी) ८० टक्के रक्कम एफआरपीच्या धर्तीवर शेतकऱ्यांना देण्याबाबत महाराष्ट्र राज्य दुध उत्पादक व प्रक्रिया व्यावसायिक कल्याणकारी सल्लागार समितीच्या बैठकीत दिनांक २२ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास चर्चा झाली, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी दुग्धविकास मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली विविध दुध उत्पादक शेतकरी संघटनांचे प्रतिनिधी तसेच अधिकारी यांच्यासमवेत दिनांक २५ जून, २०२१ वा त्यासुमारास झालेल्या बैठकीत उसाच्या धर्तीवर दुध उत्पादक शेतकऱ्यांना रास्त व किफायतशीर दर (एफआरपी) देण्याचे दृष्टीने शासकीय पातळीवर अभ्यास करून त्याबाबतचा निर्णय घेण्यात येईल असे जाहिर करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर बैठकीत दुध उत्पादक शेतकरी संघटनांचे प्रतिनिधी दुधाला योग्य दर मिळण्यासाठी केंद्र व राज्य शासनाने परस्पर समन्वयातून शासनाने दुधाचा हमीभाव कायदा अंमलात आणवा अशी मागणी शासनाकडे करण्यात आली असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार दुधाला रास्त भाव देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुनिल केदार : (१) हे खरे आहे.

(२), (३), व (४) शासन निर्णय दिनांक ४.२.२०२१ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या समितीची बैठक दिनांक १९.१.२०२२ रोजी झाली होती.

(५) किमान आधारभूत किंमत (एफआरपी) लागू करण्याबाबत व्यवहार्यता तपासण्यासाठी मंत्रीमंडळाची उपसमिती स्थापन करण्याची कार्यवाही चालू आहे.

शिवाजी नगर, गोवंडी (जिल्हा मुंबई उपनगर) येथील एका २० वर्षांच्या तरुणीवर चार जणांनी सामूहिक बलात्कार केल्याबाबत

(१९) * ४०७२५ डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सोवा), श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शिवाजी नगर, गोवंडी येथील एका २० वर्षांच्या तरुणीवर दोन अल्पवयीन मुलांसह चार जणांनी सामूहिक बलात्कार केल्याची घटना दिनांक २३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास घडल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणी दोन अल्पवयीन आरोपींना शिवाजी नगर पोलिसांनी ताब्यात घेतले असून दोन आरोपी फरार झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे,
- (४) असल्यास, उक्त फरार असलेल्या आरोपींना पकडण्याबाबत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

- (२) व (३) याबाबत शिवाजीनगर पोलीस स्टेशन, गोवंडी, मुंबई येथे दिनांक २२.०१.२०२२ रोजी गु.र.क्र. २५/२२ भा.द.वि.सं. कलम ३७६, ३७६(ड), ५०६, ३४. अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यातील ०४ आरोपीपैकी ०२ विधिसंघर्षीत बालक आहेत. सदरील ०२ आरोपी सद्या न्यायालयीन कोठडीत असून ०२ विधिसंघर्षीत बालकांना मा. बालन्यायालय डोंगरी यांच्यासमोर हजर करण्यात आले आहे. सदर गुन्ह्यातील आरोपीविरुद्ध मा. न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे.
- (४) सदरील गुन्ह्यातील ०४ आरोपींना तात्काळ अटक करण्यात आली आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील लाखो शेतकरी प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेपासून वंचित असल्याबाबत

(२०) * ३८६४३ श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण), श्री.लक्ष्मण पवार (गेवराई), डॉ.संदीप धुर्वे (अर्णी), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात पंतप्रधान किसान योजनेचा लाभ घेत असलेल्या लाखो शेतकऱ्यांना एन.आय.सी. पोर्टलच्या तांत्रिक अडचणींमुळे शेतकऱ्यांना वाटप केलेली रक्कम त्यांच्या बँक खात्यात जमा होऊ न शकल्याने शेतकरी सदर योजनेच्या लाभापासून वंचित असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेचे लाभार्थी आधार लिंक करण्यासाठी खाते क्रमांक दुरुस्त करण्यासाठी तहसिलदार कार्यालयात गेले असता ते काम कृषी विभागाचे असल्याचे सांगून महसूल प्रशासन सहकार्य करित नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेच्या कामकाजावर तहसिलदार व नायब तहसिलदार संघटना व तलाठी संघ यांनी सन २०२१ या कालावधीत बहिष्कार घातल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त योजनेतील तांत्रिक अडचणी दुर करण्यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार सदर योजनेचा लाभ विनाविलंब मिळण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) हे, खरे नाही.

केंद्र शासनाने शेतकऱ्यांना निश्चित उत्पन्न मिळण्याकरीता प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी (PM KISAN) योजना सुरु केली आहे. योजनेअंतर्गत राज्यात दिनांक २८.०२.२०२२ अखेर एकुण ११४.९२ लाख शेतकऱ्यांनी पी.एम.किसान पोर्टलवर नोंदणी केलेली आहे. त्यापैकी एकुण १०९.३३ पात्र शेतकरी कुटुंबाच्या खात्यावर एकुण रु.१८१२०.२३ कोटी रक्कम थेट लाभ हस्तांतरण द्वारे जमा करण्यात आलेली आहे.

प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजना अंतर्गत PM-KISAN Portal वर शेतकऱ्यांना नोंदणी करण्यासाठी Farmer corner या Tab मधुन सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार शेतकरी CSC केंद्रावर किंवा स्वतः योग्य त्या कागदपत्रांआधारे पी.एम.किसान पोर्टलवर सदर सुविधेचा वापर करून नोंदणी करत आहेत.

(२) हे, खरे नाही.

(३) व (४) केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजने संदर्भात प्राप्त झालेल्या काही तलाठी संघटनांच्या निवेदनांच्या अनुषंगाने मा. मंत्री (महसूल) आणि मा. मंत्री (कृषि) यांच्या उपस्थितीत दिनांक २१/०९/२०२१ रोजी आयोजित बैठकीमध्ये योजनेच्या अंमलबजावणीसंदर्भातील दिनांक ०४ फेब्रुवारी २०१९ चे परिपत्रक आणि दिनांक १५ फेब्रुवारी २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार सर्व यंत्रणांनी समन्वयाने कामकाज करावे असे निर्देश देण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण-डोंबिवली (जि.ठाणे) महानगरपालिकेच्या महसुली रक्कमेचे
आर्थिक नुकसान करून गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(२१) * ३८४६४ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली (जि.ठाणे) महानगरपालिकेच्या बड्या कंपनी, अधिकारी व विकासक अशा एकूण १८५३ जणांनी सन १९९० ते २०१८ या कालावधीत ओपन लॅण्ड टॅक्सचे ५३५ कोटी रुपयांच्या महसुली रक्कमेचे आर्थिक नुकसान करून गैरव्यवहार केल्याप्रकरणी आर्थिक गुन्हे शाखा, ठाणे यांचेमार्फत चौकशी करण्यात येत असल्याचे दिनांक १६ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू ७५० मिळकतींवर ५५ कोटी इतका दुप्पट कर लागला असून गॅलरी बांधकामापोटीचा रुपये १२५ कोटी दंड नगररचना अधिकारी, कर निर्धारक, संकलक यांच्याशी संगनमत करून हा कर बुडविला असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका प्रशासनाने हा कर भरण्यास विकासक आणि रहिवाशी तयार नसल्याचे माजी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांना माहिती अधिकारात कळविण्यात आल्यानुसार कर बुडविणाऱ्यांची यादी लाचलुचपत प्रतिबंधक मुख्य लोकायुक्त विभाग यांचेकडे सादर केल्यानंतर सदर चौकशीचे काम सुरु करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) कल्याण-डोंबिवली (जि.ठाणे) महानगरपालिकेच्या बड्या कंपन्या, अधिकारी व विकासक यांनी संगणमत करून महानगरपालिकेच्या मालमत्ता करामध्ये आर्थिक घोटाळा करून महानगरपालिकेचे आर्थिक नुकसान केल्याबाबतची तक्रार श्री. वामन सखाराम म्हात्रे यांनी मा. लोकायुक्त व मा. उप लोकआयुक्त यांचेकडे केली असून त्यांची प्रत दिनांक ०६/०६/२०१९ रोजी पोलीस आयुक्त, ठाणे शहर यांना दिली आहे. श्री. म्हात्रे यांनी दिलेल्या अर्जाची चौकशी आर्थिक गुन्हे शाखा, ठाणे शहर यांच्यामार्फत सुरू आहे.

(२), (३) व (४) सदर प्रकरणी चौकशी सुरू असून चौकशी अंती पुढील कारवाई करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर जिल्ह्यातील पाणंद रस्ता योजनेस निधी उपलब्ध करून देणेबाबत

(२२) * ३९८२१ श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यात कृषी व्यवसायासाठी तरुणांना प्रोत्साहित करण्यासाठी तसेच शेतकऱ्यांचा उत्पादीत मालाची सहज वाहतूक होण्याकरिता पाणंद रस्ता योजना राबविण्यात येत असल्याने वेगळा कोणताही निधी देण्याची तरतूद राज्य वा केंद्र सरकारतर्फे न आल्यामुळे पाणंद रस्त्याचा विकास रखडल्याचे माहे नोव्हेंबर-डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान आढळून आले, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, याप्रकरणी पाणंद रस्ता योजना तयार करण्यासाठी निधीची तरतूद करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे नाही.

(२) शासन निर्णय दिनांक २५/०१/२०२२ अन्वये मातोश्री ग्रामसमृद्धी शेत/पाणंद रस्ते योजनेच्या सन २०२१-२२ या वर्षाच्या आराखड्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच शेत/पाणंद रस्त्यांच्या कामांकरिता यावर्षी रु.३२१ कोटी अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथे दहशतवादी संघटनेकडून संघ कार्यालयाची रेकी केल्याबाबत

(२३) * ३७६६१ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथे 'जैश ए मोहम्मद' या दहशतवादी संघटनेच्या एका दहशतवाद्याने महाल येथील राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे मुख्यालय आणि रेशीमबाग येथील मुख्य कार्यालयाची रेकी केल्याची माहिती सेंट्रल एजन्सीने केलेल्या तपासातून निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रेकी करणारा 'जैश ए मोहम्मदचा' हस्तकाला चौकशीसाठी पोलीस नागपूरात आणणार असून याबाबत नागपूर पोलीस आयुक्त यांनी पत्रकार परिषद घेवून माहिती दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या दहशतवाद्यांवर पाकव्याप्त काश्मीरमधून हाताळण्याचे (हॅण्डलर्स) नियंत्रण करून मोबाईलद्वारे वेळोवेळी त्याला चित्रीकरणबाबत निर्देश देत होता अशी माहितीही निदर्शनास आली, तसेच सदर दहशतवाद्याला सेंट्रल एजन्सीकडून ताब्यात घेऊन तपास करण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मुख्यालय व रेशीमबाग परिसराची सुरक्षा वाढविण्याबाबत व देशाच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने दहशतवाद्यांच्या कारवायांना प्रतिबंध करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) जैश ए मोहम्मद या संघटनेचा एक दहशतवादी महाल येथील राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मुख्यालय, रेशीमबाग स्मृती मंदिराची रेकी करण्याच्या उद्देशाने जुलै, २०२१ मध्ये नागपूर येथे आल्याची माहिती जम्मू काश्मीर पोलिसांनी नागपूर शहर पोलिसांना दिली होती.

- (२) सदर गुन्ह्याची माहिती प्राप्त झाल्यानंतर चौकशीसाठी पोलीस पथक जम्मू काश्मीर येथे पाठविण्यात आले होते. यासंदर्भात गुन्हा दाखल झाल्यानंतर पत्रकारांनी उपस्थित केलेल्या प्रश्नांची उत्तरे पोलीस आयुक्त यांनी दिली होती. परंतु कोणतीही पत्रकार परिषद घेण्यात आलेली नव्हती.
- (३) सदर आरोपी पाकिस्तान येथील जैश ए मोहम्मद च्या हॅन्डलरच्या नियंत्रणात कार्यवाही करित होता. सदर प्रकरणातील दहशतवादी काश्मीर येथे न्यायालयीन कोठडीत आहे. त्याला तपासासाठी नागपूर येथे आणण्याची तजवीज ठेवली आहे.
- (४) सर्व महत्वाच्या ठिकाणांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने पोलीस बंदोबस्त अत्यंत चोख असून सुरक्षेच्या दृष्टीने वेळोवेळी आढावा घेण्यात येतो.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद जिल्ह्यात अवैधरित्या वाळू उपसा व गौणखनिजाचे उत्खनन सुरु असल्याने लाखो रुपयांचे होत असलेले नुकसान

(२४) *४००२४ श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व) :

सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद जिल्ह्यातील वाळू व इतर गौण खनिजातून महसूल विभागास चालू आर्थिक वर्षामध्ये फक्त २५ टक्के रक्कम वसूल झाली असून उर्वरित ७५ टक्के रक्कम वसूल झालेली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, औरंगाबाद जिल्हातील पैठण तालुक्यातील गोदावरी नदीपात्रातील एकाही वाळू पट्ट्याचा लिलाव झालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या ठिकाणाहून दररोज रात्री जेसीबी किंवा क्रेनने अवैधरित्या वाळू उपसा व बेसुमार गौणखनिजाचे उत्खनन सुरु असल्याने शासनाच्या लाखो रुपयांच्या महसूलाचे नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, महसूल वाढीसाठी व उद्दिष्ट पूर्तीकरिता तसेच वाळू, मुरुम व गौण खनिजांची बेकायदा उपसा व वाहतूक करणाऱ्यांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३), (४) व (५) औरंगाबाद जिल्ह्यात गौण खनिजातून चालू आर्थिक वर्षामध्ये जानेवारी, २०२२ अखेर ३०% रक्कम वसूल झाली असून उर्वरीत वसुलीची कार्यवाही सुरु आहे.

जिल्ह्यातील पैठण तालुक्यात ०२ वाळू घाटास पर्यावरण अनुमती प्राप्त असून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, औरंगाबाद यांना मौजे हिरडपुरी वाळू घाट राखीव ठेवण्यात आलेला आहे. शासन स्तरावरील अर्धन्यायीक आदेशान्वये मौजे घारेगाव हा वाळू घाट अपीलकर्ता यांना देण्यात आलेला आहे.

जिल्ह्यात दक्षता पथकामार्फत अवैध उत्खनन व वाहतूक करताना आढळून आलेल्या एकूण २५४ वाहनांवर दंडात्मक कार्यवाही करून रु. ०६.३५ कोटी दंड आकारण्यात आलेला आहे, तर पैठण तालुक्यात ४५ वाहनांवर दंडात्मक कारवाई करून रु. ०२.१९ लक्ष दंड शासनजमा करण्यात आलेला आहे.

**वाडा (जि.पालघर) येथे ग्राहकांच्या मिटरचे प्रत्यक्ष रिडिंग न घेता
महावितरणाची आर्थिक फसवणूक केल्याबाबत**

(२५) * ४११६२ श्री.दौलत दरोडा (शहापूर) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाडा (जि.पालघर) येथे उपविभागातील माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये मीटर रिडिंग एजन्सीने ९ हजार ३३१ ग्राहकांच्या मिटरचे प्रत्यक्ष रिडिंग न घेता महावितरणाची व ग्राहकांची आर्थिक फसवणूक केल्याबाबत संबंधित एजन्सीवर माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान गुन्हा दाखल करण्यात आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी आजमितीस किती जणांना अटक करण्यात आली व यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीने मीटर रिडिंगचा ठेका दिलेल्या कृपासिंधू एजन्सी, बुलढाणा येथे काम करणारे श्रीकांत बुलकडे याने डिसेंबर, २०२१ या महिन्यात ९९३१ ग्राहकांचे प्रत्यक्ष स्थळी मीटर वाचन न करता बनावट रिडर आयडी तयार करून वीज ग्राहकास विद्युत बिले सादर न करता विद्युत महावितरण कंपनीची ५५९८६ रुपयांची आर्थिक

फसवणूक केल्याने त्यांच्याविरुद्ध वाडा पोलीस ठाणे, जि. पालघर येथे गु.रं.क्र.३७/२०२२ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६५, ४६८, ७४१ नुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

(२) सदर प्रकरणी श्रीकांत प्रकाश बुलकडे या आरोपीस दिनांक २९/०१/२०२२ रोजी सायंकाळी २३.१४ वा. अटक करण्यात आली असून पुढील तपास सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील अमर महल ते ट्रॉम्बे भूमिगत जल बोगद्याच्या कामात
पोलीस व कंत्राटदाराकडून नियमावलीचे उल्लंघन झाल्याबाबत**

(२६) * ३९९५७ श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.सुनील राणे (बोरीवली) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील पाणी वितरण व्यवस्थेत सुधारणा करण्यासाठी मुंबई महानगरपालिकेने अमर महल ते ट्रॉम्बे भूमिगत जल बोगद्याच्या कामासाठी सन २०१८ ते २०२१ या चार वर्षांच्या कालावधीत केंद्रीय पेट्रोलियम आणि स्फोटके सुरक्षा संस्थेने (पेसो) दिलेल्या नियमावलीचे पोलीस आणि कंत्राटदाराकडून उल्लंघन करून स्फोट घडविण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पटेल इंजिनिअरिंग कंपनीला देण्यात आलेल्या सुमारे ६५० कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांतर्गत हेडगेवार उद्यान, अमर महल ते ट्रॉम्बे निमस्तरीय जलाशय दरम्यान ५.५० किलोमीटरच्या बोगद्याच्या कामासाठी जमिनीखाली १०० ते ११० मीटर खोलवर हा बोगदा बांधण्यात येत असून प्रकल्पाचे ५० टक्के काम पूर्ण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर बोगद्याच्या स्फोटासाठी राज एंटरप्राईजेस या कंपनीस कंत्राट देण्यात आल्याने पोलीस संरक्षणात हे स्फोट घडविले जातील हे नियमावलीत स्पष्ट असतांनाही त्याचे पालन न करता शासनाने पुढील स्फोटांसाठी कंत्राटदाराला ना-हरकत प्रमाणपत्र (एनओसी) देण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर स्फोट घडविण्याआधी व नंतरची माहिती दर महिन्याला पोलीस व कंत्राटदाराने केंद्रीय पेट्रोलियम आणि स्फोटके सुरक्षा संस्थेस (पेसो)

कळविणे बंधनकारक आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या कंत्राटदार व संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) नियंत्रित स्फोट घडविण्यासाठी वापरलेल्या स्फोटकांबाबतची माहिती दर महिन्याला कंत्राटदाराने पेसोच्या कार्यालयास सादर करणे बंधनकारक आहे.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उस्मानाबाद जिल्ह्यात कळंब तालुक्यातील महसूल विभागाच्या
अनागोंदी कारभाराबाबत**

(२७) * ३९३७१ श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर), श्री.कैलास घाडगे पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेगाव, केज, कळंब, बार्शी, पंढरपूर या पालखी मार्गाचे काम मेधा कन्स्ट्रक्शन कंपनी करित असून त्यांनी शासनाचा रुपये ४० कोटीहून अधिक महसूल बुडविल्याचे दिनांक २१ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू कन्स्ट्रक्शन कंपनीने शेगाव-पंढरपूर या पालखी मार्गाचे काम करण्यासाठी बऱ्याच ठिकाणी मशिन उभारणीसाठी त्यांच्या कामासाठी लागणारी यंत्र सामुग्री, गाड्या व कच्चा माल ठेवण्यासाठी तसेच गौण खनिज उपलब्ध करण्यासाठी रस्त्यालगत मोठ्या प्रमाणात शेतकऱ्यांच्या जमिनी भाडेतत्वावर घेतलेल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कळंब तालुक्यातील मौजे मस्सा (खं) येथील अल्पभूधारक शेतकरी यांच्या गट नं.७१९ मधील एक हेक्टर १३ गुंठे जमिनीच्या सातबारावर

महसूल विभागाने रुपये ४० कोटी ४८ लक्ष इतका बोजा चढविला असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रत्यक्षात मात्र त्या जमिनीवर कोणतेही खोदकाम तसेच गौण खनिजांचे काम झाले नसल्याचे स्पष्ट झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, ज्या कंपनीने शासनाचा गौण खनिजांचा कर चुकविलेला त्याला दंड ठोठाविलेले असताना त्या दंडाची रक्कम शेतकऱ्यांच्या सातबारावर चढविणाऱ्या भ्रष्ट अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) असल्यास, अन्याय झालेल्या शेतकऱ्यास शासन न्याय देणार आहे काय, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) गौण खनिज उत्खननाकरीता शेतकरी यांच्यासमवेत करार तसेच भाडेतत्वावर जमिनी संबंधीत कंपनीने घेतलेल्या आहेत.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) नायब तहसिलदार, कळंब यांच्या पथकाने स्थळपाहणी केली असता संबंधीत शेतकरी याचे जमिन गट नं.७१९ मध्ये उत्खनन झालेले दिसून आले नाही.

(५) व (६) तहसिलदार कळंब यांचे दिनांक १०.०६.२०२१ व दिनांक २०.०८.२०२१ रोजी पारित केलेल्या दंडाच्या आदेशाविरुद्ध संबंधित कंपनीने उपविभागीय अधिकारी, कळंब यांच्याकडे अपिल दाखल केले असता, उपविभागीय अधिकारी, कळंब यांनी दिनांक १२.०१.२०२२ रोजी तहसिलदार, कळंब यांनी स्वतः स्थळपाहणी करून व फेरचौकशी करून नव्याने आदेश पारीत करण्याबाबत आदेश पारीत केले. अपर जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांनी सुध्दा दिनांक २२.०२.२०२२ च्या पत्रान्वये उपविभागीय अधिकारी, कळंब यांच्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्याबाबत तहसिलदार, कळंब यांना कळविले आहे. त्यानुषंगाने ज्या जमिन गट नं./सर्व्हे नं. मध्ये उत्खनन झालेले नाही त्याची चौकशी करून संबंधीत जमिन गट नं./सर्व्हे नं. वर घेण्यात आलेला बोजा नोंद नियमानुसार कमी करण्याची कार्यवाही अनुसरण्यात येणार आहे.

राज्यात कोरोनाच्या काळात बनावट कंपन्यांनी इन्स्टंट लोन देण्याच्या
नावाखाली अनेक लोकांची केलेली आर्थिक फसवणूक

(२८) * ३८२१० श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.योगेश सागर (चारकोप), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोनाच्या संकटामुळे नागरीकांच्या नोकऱ्या गेल्या, उद्योग बंद पडून आर्थिक अडचणीमुळे कर्जाचे हप्ते थकले, या संधीचा फायदा घेत अनेक बनावट कंपन्यांनी ऑनलाईन कर्ज देण्याच्या नावाखाली भ्रमणध्वनी (मोबाईल) डाटा चोरी करणे, आर्थिक फसवणूक करणे, पैशांची मागणी करणे अशाप्रकारच्या सायबर गुन्ह्यांची वाढ झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त नागरीकांना ऑनलाईन कर्ज देणाऱ्या कंपनीचे अर्ज (अॅप्लिकेशन) भ्रमणध्वनीवर (मोबाईल) डाऊनलोड करण्यास सांगून भ्रमणध्वनीचे (मोबाईल) सर्व प्रवेश (अॅक्सेस) घेऊन वैयक्तिक माहितीच्या (पर्सनल डाटा) आधारवर नागरीकांची फसवणूक करण्याचे प्रकार होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच बोगस कॉल सेंटरच्या माध्यमातून नागरिकांच्या फसवणूकीचा प्रकार वारंवार निदर्शनास आल्यानंतरही ठाणे, मीरारोड, नालासोपारा, वाशी, पनवेल, पेण आदी ठिकाणी शेकडो बोगस कॉल सेंटर पुन्हा सुरू झाल्याने या माध्यमातून नागरिकांची फसवणूक होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) त्याचप्रमाणे टॅक्स डिफॉल्टर, ऑनलाईन लॉटरी, लोन, डेबिट-क्रेडीट कार्ड अशा अनेक प्रकारे नागरिकांची फसवणूक केली जात आहे, तसेच मुंबईत देखील सायबर गुन्ह्यांचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणात वाढत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणांची चौकशी केली आहे काय, चौकशी अहवालानुसार कॉल सेंटर बंद करून होत असलेल्या नागरिकांची फसवणूक व ऑनलाईन कर्ज

देणाऱ्या बनावट कंपनी तसेच सायबर गुन्हे करणाऱ्या गुन्हेगारांवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) व (२) होय.

(३) सदर भागात बोगस कॉल सेंटरच्या माध्यमातून नागरिकांच्या फसवणूकीबाबत सन २०२१ मध्ये ०५ गुन्हे दाखल झाले असून १० आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(४) टॅक्स डिफॉल्टर, ऑनलाईन लॉटरी, लोन, डेबिट-क्रेडिट कार्ड अशा अनेक प्रकारे नागरिकांच्या फसवणूकीबाबत सन २०२१ व २०२२ मध्ये एकूण १२५८ गुन्हे दाखल झाले असून १०६ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. तसेच बृहन्मुंबई मध्ये सन २०२१ मध्ये २८८३ सायबर गुन्हे दाखल असून ४५५ गुन्हे उघडकीस आले आहेत. मुंबई शहरामध्ये सायबर गुन्हेयांची सख्या वाढत असली तरी गुन्हे उघडकीस आणण्याचे प्रमाण देखील वाढले आहे.

(५) राज्यात कोरोनाच्या काळात (सन २०२० ते सन २०२२) इन्स्टंट लोन देण्याच्या नावाखाली फसवणूकीचे एकूण ९४ गुन्हे दाखल असून दाखल गुन्हेयापैकी १३ गुन्हे उघडकीस आले व त्यामध्ये २७ आरोपींना अटक करण्यात आलेली आहे. फसव्या योजना, जाहिरातीवर लक्ष ठेवून संबंधितांवर कायदेशीर कारवाई करण्यात येत आहे. तसेच नागरिकांना अनधिकृत डिजिटल कर्जाचे माध्यम किंवा ॲप्स पासून दूर राहण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र सायबर कार्यालयाकडून ॲडव्हायजरी तयार करण्यात आली असून समाजमाध्यमांवर प्रसारीत करण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पेण-वाशी-सरेभार (जि.रायगड) येथे अल्पवयीन मुलीवर
झालेला सामूहिक बलात्कार**

(२९) * ४१३१४ श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पेण-वाशी-सरेभार (जि.रायगड) येथे अल्पवयीन मुलीला धमकी देऊन दहा लोकांनी तिच्यावर सामूहिक बलात्कार केल्याची घटना दिनांक ३१ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या प्रकरणातील आरोपींना पकडण्यात स्थानिक पोलीसांना अपयश आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार त्यात काय आढळून आले आहे, त्यानुसार दोषीविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

(२) व (३) पोलीस स्टेशन, वडखळ जिल्हा रायगड येथे दिनांक २९.०१.२०२२ रोजी गु.र.जि.१५/२०२२, भा.दं.वि. सं.कलम ३७६, ३७६(ड), ३५४(अ), ३५४(ड), ५०६ सह लैंगिक अपराधापासून बालकांचे संरक्षण अधिनियम मधील कलम ४, ८, १२, १७ प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. याबाबत सदर गुन्हातील एकूण ११ आरोपी असून त्यांना अटक केलेली असून ते सध्या न्यायालयीन कोठडीत आहेत. सदर गुन्हा पोलीस तपासावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पर्ससीन जाळ्याने मच्छीमारी करण्यासाठी बंदी शासनाने घातल्यामुळे मच्छीमारांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत असल्याबाबत

(३०) * ४०२९० श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जवळपास ३० लाखांपेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेला कोळी समाज आपल्या उपजिविकेसाठी पारंपारिक मत्स्य व्यवसायावर अवलंबून आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पर्ससीन जाळ्याने मच्छीमारी करण्यासाठी शासनाने बंदी घातल्यामुळे कोळी समाजाला आपल्या कुटुंबियांचा उदरनिर्वाह करण्यासाठी अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाच्या बंदीमुळे पर्ससीन जाळयाद्वारे मच्छीमारी करणाऱ्या कोळी बांधवांच्या पारंपारिक मत्स्य व्यवसायात अडचणी आल्यामुळे कोळी बांधवांमध्ये असंतोष पसरला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोळी बांधवांना आपला पारंपारिक मच्छीमारी व्यवसाय धोक्यात येवू नये म्हणून पर्ससीन जाळयाद्वारे मच्छीमारी करण्यासाठी घातलेली बंदी उठविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख : (१), (२) व (३) बाबत पारंपारिक मच्छीमारांचे हित जतन करण्यासाठी राज्याच्या जलधी क्षेत्रात पर्ससीन जाळयाद्वारे करण्यात येणाऱ्या मासेमारीचा अभ्यास करण्यासाठी दिनांक ०९/०९/२०११ नुसार डॉ.व्ही.एस. सोमवंशी यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठित करण्यात आली आहे. सदर समितीच्या अहवालानुसार महाराष्ट्र राज्याच्या सागरी जलधी क्षेत्रात दिनांक ०५/०२/२०१६ रोजीच्या शासन आदेशान्वये पर्ससीन मासेमारीचे नियमन केले आहे. उक्त शासन आदेशा मधील नमुद अटी व शर्तीच्या अधिन राहून माहे सप्टेंबर ते डिसेंबर या ४ महिन्यांच्या कालावधीतच राज्याच्या जलधी क्षेत्रात मासेमारीस परवानगी दिलेली आहे

(४) मा.उच्च न्यायालयाने याचिका क्र. ९३२७/२०१६ च्या अनुषंगाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने शासन आदेश दिनांक ०७/१२/२०२० नुसार समिती गठित केली आहे. सदर समितीचा अहवाला सादर केल्यानंतर मा.मंत्री मंडळाच्या निर्देशानुसार योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

भोर-वेल्ले-मुळशी (जि.पुणे) येथील पाणंद रस्ते करण्यासाठी रोजगार हमी योजनेंतर्गत निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३१) * ४११६८ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भोर-वेल्ले-मुळशी (जि.पुणे) हे तीनही तालुके पूर्णतः डोंगरी व अतिपावसाचे असून येथे शेतकऱ्यांना दैनंदिन कामकाजासाठी व दळणवळणासाठी पुरेशा प्रमाणात रस्ते नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे उक्त शेतकऱ्यांना शेती करण्यास मोठ्या प्रमाणात अडथळे येत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी करून व निधीची तरतूद करून येथे रोजगार हमी योजनेतर्गत पाणंद रस्ते करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(३)

क्र	तालुका	(रोहयो) अंतर्गत मान्यता असलेले प्रस्ताव	पूर्ण कामे	प्रस्ताव कार्यवाही सुरु कामे	चालु आर्थिक वर्षात मातोश्री योजने अंतर्गत शासन स्तरावर मान्यता दिलेली प्रस्ताव
१	भोर	४६	२२	२४	१३
२	वेल्ले	-	-	-	१८
३	मुळशी	०३	मजुरा अभावी कामे सुरु नाहीत		

(४) अशी बाब नाही.

सोलापूर शहरात शाळा व महाविद्यालयातील तरुणी व महिलांवर होणाऱ्या अत्याचार्यांच्या प्रमाणात वाढ झाल्याबाबत

(३२) * ३८५४४ श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सचिन कल्याणशेटी (अक्कलकोट), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.विजयकुमार देशमुख (सोलापूर शहर उत्तर), श्री.सिध्दार्थ शिरोळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर शहरात शाळा व महाविद्यालयातील तरुणी व महिलांवर होणारे अत्याचार, छेडछाड सारखे प्रकार रोखण्यासाठी दामिनी पथकाची नियुक्ती

करण्यात आली होती, मात्र गेल्या काही महिन्यांपासून दामिनी पथकातील महिला पोलीस कर्मचारी रस्त्यावरून गायब झाल्याने छेडछाडीचे प्रमाण वाढल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी मुलींना त्रास देणाऱ्या व पाठलाग करणाऱ्या तरुणांमुळे महिला व मुलींमध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच शहरातील सर्वात मोठी बाजारपेठ म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या नवीन पेठेतील अनेक दुकानांत महिला व मुली कामाला असून महिला वर्ग खरेदीसाठी देखील येतात व या परिसरात काही तरुण त्यांचा पाठलाग करून छेड काढतात असे प्रकार होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) त्याचप्रमाणे इंदापूर (जि.पुणे) येथे एका अल्पवयीन मुलीने अशाच छेडछाडीस कंटाळून आत्महत्या केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी तातडीने दामिनी पथक पूर्ववत करून त्रास देणाऱ्या तरुणांना अटक करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) सोलापूर शहरामध्ये दामिनी पथक कार्यरत असून दामिनी पथकातील काही महिला पोलीस अंमलदार यांची प्रशासकीय कारणास्तव बदली झाल्याने नवीन महिला पोलीस अंमलदार यांची नेमणूक करण्याबाबत कार्यवाही सुरू आहे. या कालावधीत महिला व मुली यांच्या छेडछाडीचे प्रमाण वाढले, हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही, गुन्हेगारास प्रतिबंध करण्याकरिता पोलीस ठाण्याच्या हद्दीमध्ये गस्त करण्यासाठी तीन मोबाईल, गाड्या तसेच पोलीस ठाण्याच्या प्रत्येक बिट मध्ये दोन पोलीस अंमलदार दुचाकीवर सतत गस्त करीत असतात.

(३) नवीन पेठ हा परिसर असणाऱ्या फौजदार चावडी पोलीस स्टेशनमध्ये अशा प्रकारची तक्रार प्राप्त नाही.

(४) होय, याबाबत वालचंदनगर पोलीस स्टेशन येथे गु.र.क्र-११/२०२२, भा.द.वि कलम ३०६, ३४ अन्वये संबंधिता विरुद्ध गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे.

(५) दामिनी पथक नेहमी महिला व मुली यांच्या मदतीसाठी कार्यरत आहे. दामिनी पथकामध्ये पोलीस कर्मचारी यांची नियुक्ती करणेबाबत आयुक्तालय स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे. सोलापूर शहर आयुक्तालयात सीसीटीव्ही व्हॅनद्वारे व इतर मार्गाने छेडछाडीबाबत माहिती घेवून संबंधितावर योग्य ती कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येते.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात ठिबक सिंचनाचे अनुदान दीड वर्षांपासून शेतकऱ्यांना
प्रलंबित असल्याबाबत**

(३३) * ३७७०२ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्री.धिरज देशमुख (लातूर ग्रामीण), श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजना व मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना सूक्ष्म सिंचन योजनेचा लाभ घेण्यासाठी ठिबक व तुषार सिंचनाचा वापर करून शेती करावी असे शासन स्तरावरून सांगण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सूक्ष्म सिंचनाचा लाभ घेतलेल्या बहुतांश शेतकऱ्यांना शासनाकडून देण्यात येणारे २५ टक्के पुरक अनुदान दोन वर्षांपासून त्यांच्या खात्यावर वर्ग केले नसल्यामुळे या योजनेसाठी ५० टक्के रक्कम स्वतः भरण्याची वेळ शेतकऱ्यांवर आल्याची माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील ५ लाख शेतकऱ्यांनी गत दोन वर्षांत सिंचनासाठी ऑनलाईन अर्ज करून शेतीसाठी खरेदी करण्यात आलेल्या साहित्याची देयकास पूर्व संमती मिळविण्यासाठी कृषी कार्यालयात सादर केले असूनही आजमितीस अनुदानाची रक्कम जमा करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, तुषार, ठिबक व सूक्ष्म सिंचन योजनेचा लाभ घेणाऱ्या शेतकऱ्यांना थकीत पूरक अनुदान त्वरीत मिळण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) व (२) सन २०२१-२२ पासून राज्यातील अल्प व अत्यल्प भू-धारक शेतकऱ्यांना प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजना व मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेच्या माध्यमातून सूक्ष्म सिंचनाकरिता ८०% अनुदान व इतर शेतकऱ्यांना (५ हेक्टरच्या मर्यादेत) ७५ % अनुदान देण्यात येत आहे.

सन २०१९-२० व २०२०-२१ मध्ये एकूण २,८५,०२१ लाभार्थ्यांना प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजनेचे अनुदान अदा करण्यात आले आहे. सन २०१९-२० व २०२०-२१ मध्ये प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजनेचे पूरक अनुदान मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेमधून देण्याकरिता दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये Dedicated Micro Irrigation Fund योजनेतर्गत कर्ज घेण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला आहे.

(३) DMIF योजनेचा कालावधी मार्च २०२१ अखेर संपुष्टात आला असून या योजनेस मुदतवाढ देण्याचे केंद्र शासनाच्या विचाराधीन आहे. केंद्र शासनाने या योजनेस मुदतवाढ दिल्यानंतर नाबार्डकडून कर्ज घेऊन सदर प्रलंबित पूरक अनुदानाची रक्कम शेतकऱ्यांना अदा करण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला आहे.

मागील २ वर्षात सूक्ष्म सिंचनासाठी एकूण ९,७७,५४४ अर्ज प्राप्त झाले होते. त्यापैकी आवश्यक कागदपत्रे सादर केलेल्या २,८७,२९२ शेतकऱ्यांना पूर्वसंमती देण्यात आली होती त्यापैकी २,८७,१९९ शेतकऱ्यांनी सूक्ष्म सिंचन संच खरेदी करून कागदपत्रे सादर केली होती. यापैकी २,८५,०२१ लाभार्थ्यांना रु.६६९.३० कोटी अनुदान अदा करण्यात आलेले आहे. उर्वरित लाभार्थ्यांना अनुदान वितरणाची कार्यवाही सुरू आहे.

(४) DMIF निधीस केंद्र शासनाने मुदतवाढ दिल्यानंतर नाबार्डकडून कर्ज घेऊन सन २०१९-२० ते २०२०-२१ मधील लाभार्थ्यांना पूरक अनुदानाची रक्कम अदा करण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रायगड जिल्हयातील मच्छीमार संस्थांना १०० टक्के
 डिझेल परतावा मिळण्याबाबत**

(३४) * ४०८३२ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : तारांकित प्रश्न क्रमांक २०५२६ ला दिनांक ५ मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १६० मच्छीमार सहकारी संस्थामधील ९६४६ यांत्रिकी नौकांना शासनाकडून मंजूर करण्यात येत असलेल्या डिझेल कोट्यामधील खर्चाच्या परताव्याची १८६ कोटी थकीत रक्कम मच्छीमारांना उपलब्ध करून दिली नसल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सन २०१७ या कालावधीपासून डिझेल परताव्याची रक्कम जवळपास ४८ कोटी रुपयांपेक्षा जास्त असताना रायगड जिल्हयातील मच्छीमार संस्थांना फक्त २ कोटी रुपये वितरीत करण्यात आले तसेच शासनाने सन २०२०-२१ या कालावधीत मंजूर केलेल्या ६० कोटी रुपयांपैकी १८ कोटी रुपये निधी माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान मच्छीमार संस्थांना अदा केला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रायगड जिल्हयातील मच्छीमार संस्थांनी डिझेल परताव्याची प्रकरणे सहाय्यक मत्स्य व्यवसाय अधिकारी यांच्याकडे सादर करून बराच कालावधी होवूनसुद्धा डिझेल परतावा न मिळल्यामुळे तसेच निसर्ग वादळ, कोरोना संकट, तौक्त्ये वादळ या सर्व संकटांमुळे मच्छीमारांचे प्रचंड आर्थिक नुकसान झाले असून मच्छीमारांना नुकसान भरपाई तसेच १०० टक्के डिझेल परतावा मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख : (१) डिझेल तेलावरील विक्रीकराची प्रतिपूर्ती योजनेंतर्गत सन २०२१-२०२२ (दिनांक ३१ जानेवारी, २०२२ अखेर) पर्यंत सात सागरी जिल्हयातील १७० मच्छीमार सहकारी संस्थांचे रु. २५३.९७ कोटी इतक्या रक्कमेचे प्रस्ताव

जिल्हा कार्यालयाकडे निधी अभावी प्रलंबित आहेत.

(२) हे खरे नाही.

सदर योजने अंतर्गत सन २०१७-१८ पासून माहे जानेवारी २०२२ अखेर रायगड जिल्ह्यास रु. ७२.०१ कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे, त्याचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	वर्ष	संस्था संख्या	एकूण वितरीत प्रतिपुर्ती रक्कम (कोटीत)
१	२०१७-१८	४३	१८.८६
२	२०१८-१९	४४	११.५०
३	२०१९-२०	४६	१८.२५
४	२०२०-२१	४४	१२.३०
५	२०२१-२२	४२	११.१०
	एकूण		७२.०१

सन २०२०-२१ मध्ये रु. ५९.९९ कोटी इतका निधी सर्व सागरी जिल्ह्यांना वितरीत करण्यास आला असून, त्यापैकी रायगड जिल्ह्यास रु.१२.३० कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला.

(३) निसर्ग चक्रीवादळात बाधित झालेल्या मच्छिमारांसाठी शासनाने दिनांक २४ जून, २०२० अन्वये, विशेष बाब म्हणून वाढीव अर्थसहाय्य मंजूर केले आहे. त्यानुसार रायगड व रत्नागिरी जिल्ह्यातील बाधित मच्छिमारांना महसूल विभागाकडून रुपये १३६.७० लक्ष वाटप करण्यात आले आहे. त्यामध्ये रायगड जिल्ह्यासाठी रु. ९३.१६ लक्षचा समावेश आहे.

(रुपये लक्ष)

जिल्हा	क्यार व महा वादळ	निसर्ग वादळ	तौक्ते वादळ	एकूण
रायगड	९२९.९७	९३.१६	५६.५१	१०७९.६४

कोरोना महामारीच्या पार्श्वभूमीवर सन २०२०-२१ व सन २०२१-२२ मध्ये मासेमारीवर वा मासे विक्रीवर कोणाताही परिणाम होऊ नये यास्तव शेतमालाच्या अनुषंगाने योग्य ती सुट देण्यात आली होती.

तसेच डिझेल तेलावरील विक्रीकराची प्रतिपुर्ती योजनेतर्गत सन २०२१-२२ या वर्षाकरिता अर्थसंकल्पित निधी रु.६० कोटी निधी वितरित करण्यात आला

असून हिवाळी अधिवेशनामध्ये पुरक मागणीद्वारे मंजूर रु.५० कोटी निधी वितरित करण्याच्या अनुषंगाने विभागाकडून कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोरोनाची लस न घेताही कोविन अॅपवरून प्रमाणपत्र बनवून
देणाऱ्या व्यक्तींना अटक केल्याबाबत**

(३५) * ३८५८४ श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.योगेश सागर (चारकोप), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर), श्री.राजु (बाबा) जयवंतराव आवळे (हातकणंगले), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोनाची लस न घेताही कोविन अॅपवरून प्रमाणपत्र बनवून देणाऱ्या दोघांना मुंबई गुन्हे शाखेने गोरेगाव येथून माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान अटक केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी या दोघांनी तब्बल ७५ पेक्षा अधिक लोकांना अशाच प्रकारची प्रमाणपत्रे दिली असल्याचे तसेच यासंदर्भात मुंबई पोलिसांनी महिनाभरात चौथी कारवाई केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात राज्यातील सर्व बोगस प्रमाणपत्रधारक व प्रमाणपत्र तयार करून देणाऱ्या दोषींना अटक करून कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

(२) सदर प्रकरणात गोरेगाव पोलीस ठाणे, मुंबई गु.र.क्र. २१/२०२२, कलम ४२०, ४६५, ४६८, ४७१, २७०, ३४ भा.द.वि., सह कलम २, ३, ४ साठीचे रोग अधिनियम अन्वये दिनांक १८/०१/२०२२ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला असून सदर गुन्ह्याच्या तपासादरम्यान आरोपींनी १० ते १२ इसमांना कोरोनाची लस न घेताही कोविन अॅपवरून खोटी प्रमाणपत्रे दिल्याबद्दलची माहिती मिळाली आहे.

तसेच अशाप्रकारे बनावट प्रमाणपत्रे दिल्याने मुंबईत आणखी पाच ठिकाणी

गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

(३) बोगस प्रमाणपत्र देणाऱ्यांविरुद्ध राज्यामध्ये मुंबई व्यतिरिक्त एकूण ९ गुन्हे दाखल करण्यात आले असून तपास करून पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरात अकृषिक कराच्या आकारणीची चुकीची बिले देण्यात आल्याबाबत

(३६) * ४२२२७ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.सुनील राणे (बोरीवली) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहर उपविभागीय कार्यालयाने सन १९९६ या कालावधीपासून आतापर्यंत अकृषिक कर भरण्याचे आदेश शहरातील सहकारी गृहनिर्माण संस्था तसेच वाणिज्य व औद्योगिक वापर करणाऱ्यांना दिले, मात्र तहसीलदार कार्यालय आणि तलाठी कार्यालय यांच्याकडे एन. ए. कर भरल्याची अद्ययावत माहिती नसल्याने अनेक सोसायट्या आणि घरमालकांना दिलेली कराची बिले चुकीची असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर उरळी कांचन येथील एका घरमालकास एक लाख ब्यान्नव हजार रुपयांचे बिल देण्यात आले त्यांचे क्षेत्रफळ सुमारे ९०० चौ.मी. असताना, सुमारे ७१ हजार २०० चौ.मी. क्षेत्रफळ असल्याचे दाखवून त्यावर एक लाख ब्यान्नव हजार कराची आकारणी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी संबंधित घरमालकाने यापूर्वी वेळोवेळी आलेल्या करांचा भरणा तलाठी कार्यालयाकडे केला असूनही जास्त कर आकारण्यात आल्याने हवेली तहसीलदार कार्यालयाकडून आलेल्या यादीवरून बिल तयार करण्यात आल्याची माहिती त्यांना तलाठी कार्यालयाकडून देण्यात आल्याने तीन घरमालकांच्या नावे ७१ हजार २०० चौरस मीटर हेच क्षेत्र लिहिण्यात येऊन गट क्रमांकाच्या नोंदीतही चुका असल्याचे स्पष्ट झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर पुणे शहरात अनेकांनी एकत्र येऊन जमिनी खरेदी केल्या आहेत, त्या जमिनीला एन. ए. कर आकारणी करताना संपूर्ण क्षेत्रफळाचे एकत्र बिल तयार करून त्या रकमेची बिले सातबारा उताऱ्यावर नाव असलेल्या प्रत्येक घरमालकाला वेगवेगळी देण्यात आल्यामुळे काही ठिकाणी तिप्पट ते पाचपट एन. ए. कराची आकारणी झाल्यास काही तक्रारी जमीन मालकांनी केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, या संपूर्ण गैरव्यवहारासबंधी शासनाने चौकशी केली आहे काय चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्या दिनांक २७/१२/२००१ रोजीच्या राजपत्राद्वारे अकृषिक आकारणीचे दर निश्चित करण्यात आले होते. सदर अकृषिक आकारणीच्या वसुलीस शासनाच्या दिनांक १९/०९/२००६ व २६/०४/२०१० रोजीच्या पत्रान्वये स्थगिती देण्यात आली होती. तदनंतर महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५४/२०१७ अन्वये महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ कलम ११३ मध्ये अकृषिक आकारणीच्या प्रमाणदरामध्ये सुधारणा करण्यात आली. तसेच शासनाकडून दिनांक ०५/०२/२०१८ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये सुधारित दिशानिर्देश देण्यात आले होते. सदर शासन परिपत्रकामधील दिशा-निर्देशानुसार जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्याकडून दिनांक २९/०१/२०२१ रोजीच्या राजपत्रानुसार अकृषिक आकारणीचे दर सुधारित करण्यात आलेले आहेत.

सद्यस्थितीत पुणे शहरातील जमिनीचे ७/१२ बंद झालेले असून संबंधित मालमत्ताधारकांकडून यापूर्वी शासन जमा केलेल्या अकृषिक कराच्या पावत्यांच्या आधारे गा.न. ८-ब अद्ययावत करून मालमत्तापत्रक व सध्याचा वापर विचारात घेऊन त्याअनुषंगाने सुधारित अकृषिक आकारणीच्या नोटिसा संबंधित मालमत्ता धारकांना बजावून वसुलीची कार्यवाही जिल्हाधिकारी स्तरावर सुरु आहे.

(२) व (३) हे अशंतः खरे आहे. मौजे उरुळीकांचन, ता. हवेली, जि.पुणे येथील अकृषिक आकारणी मागणी नोटीस ही अंतर्गत लेखा परिक्षण पथकाने सन

२०१३-१४ ते २०१५-१६ या कालावधीतील केलेल्या लेखापरिक्षणातील उपस्थित केलेल्या परिच्छेदाच्या अनुषंगाने देण्यात आलेली आहे. सदर परिच्छेदामध्ये लेखापरिक्षण पथकाकडून अनावधानाने चुकीचे क्षेत्र नमूद केले आहे. त्यानुसार सदरची बाब तहसिल कार्यालय, हवेली यांचेमार्फत अंतर्गत लेखा परिक्षण पथकाच्या निदर्शनास आणून देणेत आलेली आहे.

(४) हे खरे नाही, पुणे शहरात अनेकांनी एकत्र येऊन जमिनी खरेदी केल्या आहेत. अशा जमिनींचा अकृषिक कर आकारणी करताना संपूर्ण क्षेत्रफळाचे एकत्र मागणी नोटीस तयार करून त्या रकमेची नोटीस सातबारा उताऱ्यावर नाव असलेल्या प्रत्येक घरमालकाला वेगवेगळी न देता एकत्रित एकच बिल देण्यात आलेले आहे. त्यामुळे अशी बाब नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.